

[Redacted]
Autoriteit Financiële Markten
t.a.v. mevrouw mr. dr. M. Stouten en mevrouw drs. L.J. Hobbelt RA
Postbus 11723
1001 GS AMSTERDAM

Datum
15 juni 2017

Behandeld door
[Redacted]

Ons kenmerk
[Redacted]

Onderwerp
Reactie op en suggesties met betrekking tot de concept AFM Beleidsregel
Geschiktheid Wta (de "Beleidsregel")

Geachte dames,

Hierbij zenden wij u onze reactie op en suggesties met betrekking tot de concept AFM Beleidsregel
Geschiktheid Wta (de "Beleidsregel"). Wij danken u voor de gelegenheid die u biedt om op de Beleidsregel
te reageren.

Algemeen

In september 2015 hebben de NBA, enkele OOB-vergunninghouders en andere partijen deelgenomen aan de
consultatie inzake een eerder concept van de Beleidsregel. Het zou interessant zijn om te vernemen hoe de
AFM de toen ontvangen reacties heeft gewogen bij het opstellen van het nu voorliggende concept.

Definitie beleidsbepalers

Het gebruik van het begrip 'beleidsbepalers' voor meerdere fundamenteel verschillende rollen is naar onze
mening niet juist en doet afbreuk aan twee van de doelstellingen van de Beleidsregel: duidelijkheid bieden
en rechtszekerheid bevorderen.

Het begrip 'beleidsbepalers' wordt in de Beleidsregel gebruikt voor:

- De dagelijks beleidsbepalers van de accountantsorganisatie
- De dagelijks beleidsbepalers van een Nederlandse holding
- De interne toezichthouders van een accountantsorganisatie
- De interne toezichthouders van een Nederlandse holding

Deze vier rollen zijn fundamenteel verschillend, niet alleen beleidsbepalende versus toezichthoudende rollen,
maar ook de respectieve rollen op het niveau van accountantsorganisatie en holding. De Beleidsregel lijkt
zich primair te richten op de rol van dagelijks beleidsbepaler van de accountantsorganisatie, en veel minder
(en op onderdelen helemaal niet) op de rol van interne toezichthouder en op de rollen op holding level. De
vrees bestaat dat deze Beleidsregel onvoldoende duidelijkheid biedt voor interne toezichthouders en
holdingbestuurders en -toezichthouders. Die vrees wordt in paragraaf 1.4 van de Toelichting ('Variabelen
van toetsing') onzes inziens niet afdoende ondervangen.

Dat kan wel worden opgevangen door deze fundamenteel verschillende rollen niet onder één verzamelbegrip te vatten, maar door deze separaat te duiden en door concreet op het voor elk van deze rollen geldende kader in te gaan.

Ook zouden wij graag zien dat er concrete voorbeelden worden opgenomen voor andere rollen dan die van dagelijks beleidsbepaler van de accountantsorganisatie. Met name concrete voorbeelden specifiek gericht op de geschiktheid van interne toezichthouders en op de rolverschillen tussen AO en holdingniveau zijn dringend gewenst.

Belangenafweging door beleidsbepalers

Op een aantal plaatsen – onder andere in 1.2 (D) - stelt de Beleidsregel (exclusief) **dat het publiek belang een centrale positie dient in te nemen bij besluitvorming** en belangenafweging door beleidsbepalers (derhalve: leden van het statutaire bestuur en de raad van commissarissen van de betreffende rechtspersonen). Dat is niet in overeenstemming met het Nederlandse vennootschapsrecht (dat voorschrijft dat alle bij de onderneming betrokken belangen moeten worden gewogen) en evenmin met de recentelijk gepubliceerde conceptwijziging van de Bta. Daarin wordt ten aanzien van interne toezichthouders voorgeschreven (en dat is beter in lijn met het vennootschapsrecht): *"Bij de vervulling van hun taak richten de leden van het orgaan belast met het interne toezicht zich naar het belang van de accountantsorganisatie (...) met inachtneming van het publieke belang om de kwaliteit van wettelijke controles te borgen."*

Het is duidelijk dat het publiek belang bij de uitoefening van de taak van dagelijks beleidsbepaler of interne toezichthouder van een accountantsorganisatie of de Nederlandse holding daarvan een bijzonder gewicht toekomt. Maar het is niet het enige belang dat dient te worden gewogen.

Dit kan worden ondervangen door de voorgestelde Bta-tekst ook in de Beleidsregel te gebruiken.

Vereiste 'basiskennis'

De Beleidsregel stelt ten aanzien van kennis: *"Dit betekent enerzijds dat een beleidsbepaler zelf over voldoende kennis beschikt. Zo is vaktechnische kennis voor een accountantsorganisatie vanzelfsprekend onontbeerlijk en wordt in beginsel van **alle** beleidsbepalers verwacht dat zij voldoende basiskennis hebben van accountantscontroles, en in het bijzonder van wettelijke controles bij OOB's, in al hun facetten, zoals de opdrachtaanvaarding en –continuering (inclusief onafhankelijkheidsregels), uitvoering, dossiervorming en kwaliteitsbewaking. Ook binnen het collectief van het orgaan belast met het interne toezicht dient bovengenoemde kennis in voldoende mate aanwezig te zijn, dit volgt uit de takenstelling van het orgaan."*

Het woord "basiskennis" is niet voldoende duidelijk. Wat wordt precies verwacht voor elk van de vier categorieën 'beleidsbepalers'?

Daarnaast lijkt dit strijdig te zijn met artikel 16.2 Wta waar staat: *"Het dagelijks beleid van de accountantsorganisatie wordt in **meerderheid** bepaald door accountantsorganisaties, auditkantoren of door natuurlijke personen die voldoen aan de krachtens [artikel 25](#) te stellen regels inzake vakbekwaamheid van externe accountants of regels die daaraan gelijkwaardig zijn."*

Wat is concreet het verschil tussen de door de AFM aanwezig veronderstelde basiskennis en de in 16.2 Wta genoemde vakbekwaamheidseisen?

Voorbeelden

Het gebruik van voorbeelden die betrekking hebben op compliance met een verplichting gebaseerd op een sterk subjectief resp. judgemental begrip wordt bij voorkeur vermeden. Een voorbeeld hiervan is het eerste voorbeeld in de Beleidsregel, dat ziet op het niet voldoen aan de verplichting incidenten als bedoeld in de Wta tijdig te melden. De invulling van het begrip 'incident' is, zoals bekend, alles behalve zwart-wit. Dat is dus een minder passend onderwerp voor een voorbeeld van non-compliance.

De Beleidsregel bevat voorbeelden van meldingsplichten aan cliënten. Dat lijkt primair een verantwoordelijkheid van de externe accountant, vanzelfsprekend binnen de kaders van het stelsel van kwaliteitsbewaking van de accountantsorganisatie. Tenzij de respectieve rollen explicieter worden onderscheiden, is dit voorbeeld onzes inziens minder gelukkig.

Proces

Wij vragen aandacht voor de verschillende rollen die de AFM in de praktijk uitoefent – toezichhouder, 'regelgever' en handhaver – en de waarborgen die de AFM daar tegenover stelt voor de onder toezicht staande kantoren en personen, om een evenwichtig stelsel te borgen.

Overige punten die mogelijk al via andere kanalen zijn ingebracht in de discussie

Onderstaande punten zijn eerder besproken in grote kantoren-verband en mogelijk al met de AFM gedeeld:

1. Termijn: gesteld wordt dat zittende beleidsbepalers gedurende 6 maanden na inwerkingtreding geacht worden geschikt te zijn (mede-beleidsbepalers: 12 maanden). Wat gebeurt er indien de AFM niet op tijd klaar is met de geschiktheidstoetsen? Is de accountantsorganisatie dan in overtreding? Wellicht is het beter om de termijn te formuleren als 6 maanden of zoveel langer als de AFM nodig heeft om de geschiktheidstoets uit te voeren.
2. Kennis: "Dit betekent enerzijds dat een beleidsbepaler zelf over voldoende kennis beschikt. Zo is vaktechnische kennis voor een accountantsorganisatie vanzelfsprekend onontbeerlijk en wordt in beginsel van **alle** beleidsbepalers verwacht dat zij voldoende basiskennis hebben van accountantscontroles, en in het bijzonder van wettelijke controles bij OOB's, in al hun facetten, zoals de opdrachtaanvaarding en –continuering (inclusief onafhankelijkheidsregels), uitvoering, dossiervorming en kwaliteitsbewaking. Ook binnen het collectief van het orgaan belast met het interne toezicht dient bovengenoemde kennis in voldoende mate aanwezig te zijn, dit volgt uit de takenstelling van het orgaan."
3. Hertoetsing: de AFM geeft aan dat hertoetsing kan plaatsvinden als de AFM zorgen heeft. Het begrip 'zorg' komt daar vaak terug, zonder dat er invulling aan wordt gegeven.
4. Publiek belang: de AFM stelt bij 'evenwichtige en consistente besluitvorming' dat het publiek belang een **centrale positie** inneemt. Dit lijkt een inperking van de rol van de rvc in te houden en is ook niet conform de teksten in de voorstellen voor Bta 34e waar staat: "Bij de vervulling van hun taak richten de leden van het orgaan belast met het interne toezicht zich naar het belang van de accountantsorganisatie (...) **met inachtneming van het publieke belang** om de kwaliteit van wettelijke controles te borgen."

4

15 juni 2017

5. *Toetsingsproces: De AFM verwijst voor het toetsingsproces naar informatie die op de website van de AFM te vinden is en die vooraf en gedurende het proces richting de beoogde beleidsbepaler is gegeven. Deze informatie is nu echter niet voorhanden.*

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van Deloitte Accountants B.V.

